



### سرمقاله چرا آموزش های سلامتی منجر به عمل نمی شوند؟

وجود رفتارهای ضد سلامتی از مصرف فست فود ها تا استعمال دخانیات حاکی از این است که آموزش های سلامتی اثر بخشی لازم را نداشته اند. در این نوشتار به چند دلیل اشاره می شود: ۱- ادبیات آموزشی که متخصصین سلامت در آموزش جامعه بکار می برند چندان برای عموم مردم قابل فهم نیست ۲- اثرات عوامل ایجاد کننده بیماری ها تحت عنوان فاکتور های خطر دیر ظهوری شونده و این موضوع باعث شده باور از ایجاد بیماری در اثر یک عامل خطر حاصل نشود ۳- در آموزش های تئوری انبوهی از اطلاعات علمی به آموزش گیرندگان داده می شود که فرصت تجزیه و تحلیل به آنان داده نمی شود ۴- آموزش تئوری در صورتی که با آموزش های عملی همراه نشود اثر بخشی لازم را نخواهد داشت. در آموزش های سلامتی کمتر به آموزش های عملی پرداخته می شود ۵- متخصصین سلامت به اصول و فنون حرفه ای آموزش تسلط ندارند بنابراین آموزش های آنان تکراری، یکنواخت و کسل کننده می شود ۶- استفاده از آموزش های نوین مثل آموزش توسط همسالان کمتر مورد استفاده متخصصین سلامت قرار می گیرد ۷- فارغ التحصیلان بخش سلامت آموزش کافی جهت ارایه آموزش چهره به چهره را ندیده اند ۸- آموزش های ضد سلامتی از مجاری دیگر بسیار زیاد و لجام گسیخته است ۹- عده ای از دانش آموختگان بخش سلامت به خاطر سود جویی و منفعت شخصی بر خلاف آموخته علمی خود آموزش های ضد سلامتی ارایه می کنند. به نظر می رسد بخش سلامت بایستی در ساختار آموزشی خود اصلاحات اساسی بوجود آورد.

### برنامه ریزی نیروی انسانی

امروزه نقش انسان و اهمیت وجود آن در ایجاد نقش آفرینی، نوآوری، تحولات اجتماعی، تکنولوژی، سازماندهی و خلاصه کلیه پدیده های جهانی فقط به عنوان انسان مطرح است و با هیچ وسیله و ابزار دیگری قابل مقایسه نیست و پیچیدگی انسان هم در همین است. تغییرات سریع اقتصادی، اجتماعی، تکنولوژیکی و غیره اقتضا می کند که مدیران و کارگزاران برای نیروی انسانی مورد نیاز خود برنامه ریزی کنند. برنامه ریزی بطور کلی و برنامه ریزی منابع انسانی بطور اخص لازمه حیاتی اداره یک نظام است و در سازمان ها، می تواند نقش سزایی در بهره وری موثر و مطلوب منابع انسانی داشته باشد. البته با مشخص شدن اهداف و برنامه استراتژیک، سازمان بخوبی می تواند میزان کمبود ها و مازاد های منابع انسانی را در مشاغل مختلف برای دوره های زمانی بلند مدت برآورد نماید. روش های پیش بینی را می توان در سه گروه عمده طبقه بندی نمود:

**۱- روش های جمع آوری نظرات:** این روش به دنبال جمع آوری نظرات کارشناسان در باره پیش بینی کمیت مورد نظر هستند. جمع آوری نظرات می تواند بوسیله تکنیک دلفی صورت پذیرد، بدین ترتیب که عملیات پیش بینی تحت سرپرستی یک ناظر اجرا می شود این سرپرست نظرات مختلف را گردآوری می کند

و اگر صلاح بداند نظرات را خلاصه نموده و به نظر دهندگان بر می گرداند تا از اطلاعات جدید استفاده نموده و نظر تکمیلی خود را بیان دارند. با نظرات جمع آوری شده در دور دوم نیز به همین ترتیب برخورد می شود و این مدار دوباره تکرار می شود. این عملیات تا جایی ادامه می باید که نظرات کارشناسان به یکدیگر نزدیک می شود. از محاسن این روش سادگی انجام آن است علاوه بر این در مورد کمیته جدید که اطلاعات قبلی در باره آن وجود ندارد قابل اجراست. مهمترین اشکال این روش ذهنی بودن آن است.

### ۲- روش های سببی یا روش های

**استفاده از نشاتگر ها:** این روش ها بر مبنای بکار گیری شاخص ها و نشاتگر هایی است که بیانگر شرایط اقتصادی حاکم بر یک دوره می باشند. در این مجموعه روش ها موضوع مورد پیش بینی را با یک سری عوامل اقتصادی که بعنوان متغیر مستقل سبب ایجاد تغییرات در موضوع مورد نظر می شوند مربوط ساخته و سپس با تخمین نوع رابطه و اندازه گیری میزان آن عوامل با موضوع مورد نظر پیش بینی را انجام می دهند. بدیهی است آزمایش همبستگی متغیر ها با یکدیگر قبل از کاربرد ضروری است. از جمله این روش ها می توان از روش رگرسیون و مدل های اقتصادسنجی نام برد. در صورت متغیر های مناسب و مرتبط با موضوع و

و در نظر گرفتن مدل هایی پیچیده می توان انتظار داشت پیش بینی های بدست آمده با دقت مطلوب و به دور از قضاوت شخصی افراد باشد.

### ۳- روش های تجزیه و تحلیل سری های

**زمانی:** در این روش ها متغیر عنصر زمانی است. این عامل زمان است که سبب ایجاد تغییر وابسته می شود. در این مجموعه روش ها چون عامل مستقل تعیین کننده فقط عنصر زمان است این امر سبب می شود عوامل موثر بر موضوع مورد پیش بینی که سبب بوجود آمدن اثرات مهمی در آینده می گردند نادیده گرفته شوند.

برنامه ریزی نیروی انسانی یک فعالیت بین رشته ای است. این فعالیت در واقع سازوکاری ضروری برای مدیریت موثر و موفق است، چرا که اولین کاردر برنامه ریزی نیروی انسانی، تعیین تعداد و نوع افراد مورد نیاز سازمان برای حال و پیش بینی آن برای آینده است.

مطالعات نشان می دهد که سازمانها به دو طریق می توانند از نیروی انسانی بعنوان عامل استراتژیک استفاده کنند: ۱- بدست آوردن سهم بیشتری از مهارت های منابع انسانی که به شدت مورد نیاز است ۲- استفاده از منابع انسانی موجود برای بدست آوردن برتری نسبت به رقبا.

این امر به تنهایی امکانپذیر نیست و باید هماهنگی نزدیکی بین برنامه ریزی نیروی انسانی و سایر عوامل بهره وری وجود داشته باشد.

## گزارش فعالیت های استانی

### ۱) اقدامات سلامت محور دستگاه ها

روز سه شنبه چهارم تیرماه، دبیرخانه سیاستگذاری سلامت میزبان پیام گزاران دستگاه های اجرایی استان بود.

در این نشست که با حضور اکثریت قریب به اتفاق پیام گزاران سلامت سازمانهای استان به ریاست جناب آقای طاهرخانی؛ پیام گزار اداره کل آموزش و پرورش استان، تشکیل شد پس از تبادل نظر تخصصی اعضا و همچنین نظرات پیام گزار محترم استانداری، جناب آقای مهندس عزتی، در خصوص زمان تهیه و تعریف پروژه های سلامت محور سازمانها، ۴ مصوبه به تصویب اعضا رسید.

در این نشست مقرر شد دستگاه هایی که تا کنون پروژه های سلامت محور در قالب برنامه جامع سلامت استان تعریف نموده اند، نسبت به انجام آن مبادرت ورزند و نیز از طرف اعضا پیشنهاد گردید نسبت به تأسیس اندیشگاه سلامت استان و تدوین آیین نامه ها و شیوه نامه های آن اقدام لازم صورت گیرد. در پیگیری یکی از مصوبات کارگروه ساغ، پیرامون چالشهای دستگاه های اجرایی در حیطه سلامت بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

### ۲) شورای پیام رسان سلامت استان

در دومین جلسه کارگروه سلامت و امنیت غذایی استان موضوع مشارکت بانکهای استان در تهیه و نصب فیکسچرهای سلامت مطرح و مصوب گردید تا بانکها در این خصوص اقدام و موضوع از طریق دبیرخانه پیگیری تا نسبت به تهیه پیامهای سلامت اقدام گردد.

### ۳) دیده بانی سلامت

وظیفه کمیته دیده بانی سلامت جمع آوری، ادغام و ذخیره داده ها و اطلاعات ثانویه، تدوین و تنظیم گزارش سالانه دیده بانی سلامت و ارائه آن به مراجع تصمیم گیری، نظارت بر صحت، دقت و اعتبار داده های جمع آوری شده در زیر سیستم ها، برون سپاری و تایید گزارش های ضروری و اولویت دار در دیده بانی سلامت استان، تعیین پیمایش دوره ای استان و برون سپاری و نظارت بر حسن اجرای آنها و عملیاتی کردن ابلاغ های ملی در زمینه دیده بانی است.

## ۴) خانه مشارکت مردم در سلامت

رئیس خانه مشارکت های مردمی در سلامت استان در دومین جلسه مجمع عمومی با تبریک فرا رسیدن اعیاد شعبانیه و ایجاد حماسه ملی یازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری و چهارمین دوره انتخابات شورای شهر قزوین با تاکید بر حضور و مشارکت مردم در عرصه های تاریخ ساز اجتماع اصل مهم پیشرفت و دانایی هر ملت را مشارکت همه جانبه مردم دانست.

وی در ادامه از اعضاء حاضر در جلسه خواست تا طرحها و برنامه های خود را در قالب فعالیت گروههای میانجی در اسرع وقت به کمیته طرح و برنامه ارایه نمایند.

انصاریان تصریح کرد: روسای کمیته ها قبل از جلسه مجمع عمومی که به صورت ماهانه برگزار می شود با اعضاء خود یک جلسه داخلی داشته باشند. در این جلسه تشکیل کمیته بهداشت- ایمنی و محیط زیست به تناسب نیاز جامعه با اکثریت آرا به تصویب رسید. در ادامه جهت تعامل بیشتر اعضا با مراکز مرتبط با سلامت و نماینده بیماران خاص دیدار با مدیران این مراکز مطرح شد و به تصویب رسید. انصاریان در پایان با تشکر از حضور اعضا از آنان تشکر و قدر دانی نمود.

### مهمترین مصوبات شوراهای مرتبط

بررسی مصوبات شوراها و کارگروه سلامت و امنیت غذایی در سال گذشته نشان می دهد که اغلب موارد مطرح شده در زمینه های زیست محیطی بوده حاضرین در جلسات، رعایت استانداردهای بهبود کیفیت دفع مواد زائد جامد، فاضلاب و کاهش آلودگی هوا را خواستار بودند.

رعایت استانداردهای زیست محیطی باعث تامین یکی از مهمترین نیازهای سلامت یعنی اجتماع سالم خواهد شد. بدون محیط سالم، ابعاد سلامت در حداقل خود خواهد ماند.

(جسم سالم- روح سالم- اجتماع سالم)

### طرح مساله و جلب حمایت استانی

مشارکت خیرین در بخش سخت افزاری سلامت قابل ستایش است تقاضای ما ورود این عزیزان در حمایت از بخش نرم افزاری سلامت از جمله اجرای برنامه تحقیقاتی و پژوهشی مرتبط با سلامت می باشد

## واژگان سلامت؛

### اقدامات اجتماعی در جهت سلامت:

#### Community Action For Health

به تلاشهای جمعی گروههای اجتماعی اطلاق می گردد که در جهت افزایش کنترل جامعه بر تعیین کننده های سلامت و به دنبال آن بهبود سلامت هستند.

### پیام مدیریت موثر

ضعف مدیریت فردی به طور قطع سلامت افراد، موفقیت شغلی و خانوادگی آن ها را تحت تاثیر قرار می دهد.

### تشکر و قدر دانی

از اعضاء محترم کمیته راهبری برنامه جامعه سلامت استان بخصوص آقای مهندس نادری معاون محترم برنامه ریزی استانداری به خاطر تصویب برنامه عملیاتی سال ۱۳۹۲ دبیرخانه سیاستگذاری سلامت تشکر می گردد.

### زیر نظر دکتر علی اکبر زینالو رییس دانشگاه

#### علوم پزشکی قزوین

**شورای نویسندگان:** دکتر نوید محمدی، دکتر سید سعید اسکویی، مهندس عزیزخانی، مهندس محسن نوری، عیسی کشاورز معتمدی، سیده فاطمه میری، غلامحسین شعبانی، محمدمهدی بندرچی

**مشاور:** دکتر بهزاد دمازی، متخصص پزشکی اجتماعی و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

آدرس سایت دبیرخانه:

<http://hpu.qums.ac.ir>

۳۳۶۳۸۷۲

#### تلفن

این پیک صرفاً برای اطلاع رسانی به مخاطبان دبیرخانه سیاستگذاری سلامت استان، شامل مدیران، میانجیان مشارکت مردم، اعضاء هیات علمی و کارشناسان دانشگاهها و دستگاهها در پهنه استانی است و اقتباس از آن با ذکر منبع بلامانع است.

با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را در تدوین بهتر این پیک یاری نمایید.